

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többes hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Átvádolás után.

Debreczen, decz. 15.

(k.) Ifjabb Ábrányi Kornél ur újra beszéltet magáról, — aminek oka, hogy már ismét beszélt.

Nem azért vesztegetünk szót reája, mintha az ő beszéde valami sok vizet zavarna, mintha ő reá még adna valaki valamit, hanem egy mély lélektani értelmű igazság készlet arra, hogy tintába mártjuk tollunkat s foglalkozzunk oly politikai halottal, mint a szóban forgó ur.

Szomorú tapasztalataink vannak rá hazánk történelméből, de az egész világ történelme egyaránt tanítja, hogy a renegát fanatikusabb, mint a hívő. A renegát az ő új hite körül kifejtett buzgóságában nem ismer határt s ahol a valódi hívő óvatosságból, kötelességből, — avagy talán eldobva valódi hitének lényegét is a czél érdekében, ravasz-ságból tartózkodó és titoktartó marad: a renegát dicsőségét véli feltalálni abban, hogy megváltozott gondolatait nyíltan hirdeti, talán még vakmerőbben, — mint üldözte egykor ugyanazokat.

A renegát dicsőségét találja abban, hogy kérkedjen hitbeli meggyőződéseinek transzformációjával, tagadja azokat, amiket ezelőtt állított, átkozza azt, amire előbb isten áldását kérte és áldja azokat, amiket ezelőtt átkozott . . .

Épen ezért a renegátok kitűnő harczosok, de annál ügyetlenebb vezérek. Tűzbe, vízbe, veszélybe, halálba a legnagyobb lelki nyugodtsággal rohannak egyaránt, készek megölni a saját apjokat egy «i» betűért s készek érte a máglyát is elszenvadni ha kell, — azonban nem képesek arra, hogy a helyes harczmódor s a győzelem reményének megővése szempontjából magukba zárják egyidőre pártbíveiknek talán századokra kiható terveit . . .

Ezt az igazságot látjuk mi megnyilatkozni Ábrányi Kornélnek tegnapi elmondott beszédében is s az ennek hallhatatlan parancsszavára mondott szavából az egész szabadelvű pártnak eddig még takargatott álláspontjára látunk.

Ábrányi Kornél nem a maga nézetét tolmácsolta tegnapi beszédében, hanem a szabadelvű pártét, amely azonban maga még nem meri azt nyíltan kimondani, hanem a renegát dicsőségét találja abban, hogy a sziveket és a veséket vizsgálja az azoknak legmélyebb rejtekiben szunyadozó gondolatokat, terveket, sőt még a sejtelmeket is napvilágra hozza s ezzel politikai megbízhatatlanságáról az eddigieknél is fény-

sebb, vagy talán inkább szomorubb bizonyítványt állítson ki,

De ez a bizonyítvány nemcsak a tanítványra, hanem a tanítóra nézve is a szegénynek bélyege.

Mintha csak Lusskandlt látnók újból megelvenedni 40 esztendőknél utána, olybá tűnik fel előttünk a magyar nemzeti államnak és magyar tiszti akadémiának, sőt az osztrák üldözött Barossnak egykor olyannyira vehemens és ezért megannyira dicsőített védője!

Azonban a Lusskandl háttére halvány szürkesség volt, mindössze az osztrák cenzuráltak, no meg a Pálffy Móriczok, Mednyánszkyak és Fabinyak állottak mögötte, akikkel szemben egy nemzet örömrivalgása között állt mint egy ember az egész 61-iki országgyűlés s annak tagjai között is elsőképen, — Teleki László és Deák Ferencz: míg az Ábrányi Kornél háttére teljes fekete sötétség, amelyet még feketébbé tesz az, hogy egy nótát fujnak a tekintetben Lueggerrel Tisza Bánffy, Teleki, Szapáry, Andrásy, Batthyányi, Szende és Szemere . . .

Elborul a lelkünk, ha látjuk ezt a sötét képet s Szombathely főteréről robogó zivatarként menydörög este kelet felé nagy költőnk szözeata:

«Romlásnak indult hajdan erős magyar!»

Most mit jósol a magyar nemzetnek szellemének ez a renegát harczosa? Azt jósolja, hogy ha eddig a mi zsebünkben gazdálkodott az osztrák, ezután százszor annyira fog, mert imepirulj, én nemzetem, szorgalmadnak, igyekezetednek csipetnyi gyümölcsét idegen országnak javára eladják! — »meggazdagodtunk« az alatt, mióta »megbocsátott nekünk a király!»

Mert ezt is egy renegát vágta a szemünkbe Komárom dicsőült védőjének szobra előtt s a kettő oly utálatos harmóniában van egymással!

Ugyan gondolja meg Sárközy Aurél s gondolkozzék még egyszer a régi eszével Ábrányi Kornél, vajjon követhetnek-e el nagyobb árulást hazájuk ellen átvádolásuk után, a melynek fejében az egyik főispánságot a másik dupla kerületet, egyiket ingyen, másikat jó pénzzel felsegelve kapott cserébe, mint ezt a kis mondást?

De ne bántuk a komáromi sértőt. Zárjuk szívünkbe keserűségünket s nyugodjunk meg abban, hogy megbünteti az Úr az apák vétkeit a fiakban . . . Az a sértés, épen mint alapja, ugyis már a múlté, — hanem szóljunk még egy pár szót az Ábrányiéről, mert az a jövője.

Vajjon hol látta Ábrányi Kornél ezt a nagy gazdaságot, azt a felvirágozó ipart, kereskedelmet és mezőgazdaságot, talán csak nem Somogyban, mikor a lengyeltóti kerületben házalni járt a maga részére? Hiszen onnan százezre vándorol ki a nép Szlavoniába és Amerikába, mert nem képes megélni! Hol a nagy gazdagság?!

Eddig 475 millió forint az állam kiadása és 68 százalék a magyar ember adója pedig csak 30 százalék a kvóta, vajjon miből fog élni a magyar ha 35, vagy 40 százalék lesz s a kiadások felszöknek 500 millióra, az adó pedig 70 százalékra, vajjon képesek leszünk-e jövedelmünk egy harmadából megélni.

Ezt talán még ők, a renegátok sem hiszik el s mégis arcunkba vágják, hogy meggazdagodtunk.

Igen meggazdagodtunk. Igazad van, Ábrányi Kornélnek. Gazdagabbak vagyunk egy, nem két csalóadással, az egyiket ő okozta, átvádolásával a másikat az a jó somogyi magyar nép az ő megválasztásával. Eddig azt hittük, mindkettőből, hogy van bennünk politikai tisztesség.

De nincs, csak mi vagyunk gazdagabbak két csalóadással.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma délelőtt 10 órakor kezdődött ülésén folytatták a felirati vitát. Szóltak a mai ülésen V i s o n t a i Soma, B a r t h a Ödön ellenzéki, A g o s t o n József és S z ö c s Pál kormánypárti képviselők.

A nemzeti párt interpellációja. Az országos nemzeti pártnak Horánky Nándor elnöklésével értekezlete volt, amelyen a székhelyüdvárhelyi kerületben napirenden levő politikai üldözések és kínzások kérdésével foglalkozott. — A párt megbízásából H o r á n s z k y Nándor pártelnök ez okból tette sürgős interpellációját a Házban.

A főrendiház bizottságainak ülései. A főrendiház közjogi és törvénykezésügyi bizottságának Vay Béla br. elnöklésével ülése volt, a melyen megalakulva a bizottság elnökének megválasztotta V a y B e l a bárót, jegyzőnek pedig G a á l Józsefet. A bizottság azután tárgyalás alá vette az 1897. évre megajánlandó ujoncz jutalékról szóló törvényjavaslatot a melyet elfogadott, ugy szintén tudomásul vette az 1895—96. évben tényleges szolgálatban lévő kőzshadseregbeli és honvéd önkéntesek tisztvi vizsgájának eredményéről és az ez idő alatt a hadseregben előfordult öngyilkossági esetekről szóló miniszteri jelentésekre hozott képviselőházi határozatokat. Vasárnap délelőtt 12 órakor a főrendiház pénzügyi bizottságának is volt hosszan tartó ülése, a melyen Andrásy Gyula gr. elnökolt s a jkönyvet M a d a r a s s y Pál vezette. A bizottság megalakulva, elnöknek S a m a s s a egri érseket, jegyzőnek pedig R u d n y á n s z k y J ó z s e f bárót választott meg. A továbbiakban tárgyalta az indemnitásról szóló javaslatot, a melyet elfogadott.

A nagy kállói választás. A képviselőház negyedik bíráló bizottsága Hegedűs Sándor elnöke alatt tárgyalta a Mezőssy Béla, a nagykállói kerület képviselője megválasztása ellen benyújtott petíciót. A petíció előadója Kristóffy ismertette a kérvényt, amely ellen alaki szempontból nem forgott fenn kifogás. A petíció tartalmának beható ismertetése után a választás védője Menyhért János visszautasítja a kérvényben foglalt azt a vádat, hogy Mezőssy vesztegetett volna. Ezt a vádat egyébként a kérvényezők semmivel sem igazolták, mint a hogy az állítólag Mezőssy által elkövetett terrorizmust sem bizonyították semmivel. Ezzel szemben Halsi János, a kérvényezők megbízottja fölemlti, hogy a választásnál olyan volt a helyzet, hogy járásbírósi tisztviselők nem mertek szavazni az ellenpárt jelöltjére. Botokkal támadtak egyes emberekre, a kereskedők kénytelenek voltak üzleteiket becsukni. Oly terrorizmus mellett a választási szabadság annál kevésbé érvényesülhetett, mert a hatalmi eszközök a választási elnök kezében voltak, a ki a Mezőssy pártján volt a híve s amiket az ő eljárásáról és visszaéléseiről a kérvényhez csatolt nyilatkozatok bizonyítanak, azok nincsenek megczáfolva. Ezek alapján kéri szülő a vizsgálat elrendelését. Ezzel a nyilvános tárgyalás befejeztetvén, a bizottság tanácskozással visszavonul. Félőrai tanácskozás után az elnök kihirdette a bizottság ítéletét, amely szerint a bizottság a kérvény elutasításánál Mezőssy Béla választását igazolta.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

A VÉRTANU.

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Rá sütött a nap sugára
Sötét börtön ablakára,
Mintha nézné ki van ott bent,
Kinek nehéz láncza zörrent?

Rab ajkáról sóhaj lebben,
Mintha lelke szállna ebben:
Távol innen, más világba
Vizi a gondolat szárnya . . .

Gyorsan tűnik az álomkép,
Helyébe kinos való lép:
Szabadságtól fosztva, zárva,
Szíve reménytelen, árva.

Lelkén nem ül vétek terhe,
Mégis bilincsre van verve,
Mert hön szerette hazáját,
S azt védni emelte karját.

Az érdemnek neve lett bűn;
Igazság napja éjbe tűn;
Babér helyett lánczot emel
Igaz honfi, derék ember,

De ajakán még sincs panasz,
Hiszi: tölre ébred tavasz.
Felsűt a boldogság napja,
Boldog lesz még nemzet s haza! . . .

Zár nyikorog, nyilik ajtó,
Megjelennek őr és bakó;
Rabot viszik vesztőhelyre;
Csordultig a kinnak kelyhe.

Sötét kép.

Egy magában Bánffy nyomoruságos politikája is elég egy nemzet megromlására. De ne szölgünk most a politikáról, fordítsuk inkább egy pillanatra figyelmünket a körülöttünk napról napra végbemenő jelenségekre, és szemléljük azt a nagy prozessust, a mely társadalmi téren végbemegy, s mely okvetlenül maga után fogja vonni a politikai változásokat is. Társadalmunk alkotó elemei itt is, ott is, mint elkecseregett ellenfelek állanak egymással szemben s mindenütt az önérdék, a gyűlölet az erőszak tör magának utat . . . A század, mely derengő hajnalán a szabadság, testvériség és egyenlőség eszményének megvalósításáért folyt küzdelmet látta, most az alkonyán szinte meghökkenni látszik a saját művétől, mikor látja, hogy minden téren csak a haszon utánu való kapzsiság vezeti az embereket működésükben.

Kétségbevonhatatlan immár, hogy a társadalom mai idegessége mintegy előjele a szabadság fokozatos földadásának a fenyegetett társadalmi rend érdekében s már nem messze az az idő midőn a szabadság lelkes, tántoríthatlan híveinek újra egyesülniök kell, hogy megvédelmezzék a szabadságot a jogföladó társadalommal szemben, — Az anarchia és szocializmus legborzasztóbb győzelme lenne, ha ez évszázad iszonyatos küzdelmének minden dicső műve romba dülne! S mily hiu, mily dőre számítás a szocialis bajok orvosító szerét az önkényeskedésben keresni!

Hisz a mai kóros állapot, mely pillanatnyi iszonyaival érzelmeinket és idegeinket uralja jóreszt kifolyása annak a hégagnak és ellentétnek, mely az igazi szabadelvűség megállami intézményeink és a társadalom felfogása közt egyre szélesedik.

De vajjon a társadalom előkelő tagjai bírnak-e tudatával annak, hogy a vagyon, a jólét, a fényes állás, csak úgy látszanak jogosultaknak, ha egyszersmind az áldozatkésztségnek a kötele-ségérzetnek válnak forrásává? A mindennapi élet szomorú tapasztalatai — igen

Nyugodt az ártatlan szíve,
Hazájának örök híve,
Ajkának utolsó szava:
„Meghalok, éljen a haza!”

Dombi Lajos.

Hajtóvadászat.

— A Debreczen tárczája. —

Írta: Móra István.

Mióta a játékpuskáim elpusztultak, (azok közül is a leghangosabban szólnak a golyója madzagra volt kötve) — az óta nem löttem s a fanemesítő bicskánál ártóbb eszköz a kezembe nem volt soha. Hat esztendeig laktam isten háta megett való tanyaházban, de a szomszédjaimmal való jó barátságon kívül egyéb fegyver az én kis szegénységem biztonságát nem őrzötte.

Nem, hogy félttem volna a fegyvertől, hanem utáltam. S a mikor a nyulak, — igen a nyulak megtámadtak az én kényes oldalamból, a kertem felül, hát bekötöztem az oltványaimat náddal, bekentem kulimászszal, bűdös aczattal: eredj, ebadta, hámozd meg annak a fáját, a ki az apádat, anyádat elföldelte; még az ugy se maga faradt érte, se földjét nem ásta, se magját nem dugdosta, se kelése után nem kajálta; se nem nyeste, se nem szemezte, sose is látta.

— Eredj a grófékhoz.

Van ellenben, a kivel veszesületes a lövés, ölés, életpusztítás passziója, ha azon sült zselégyerek is. — És nem elég neki, hogy a zindelyből, faabrincsből, birgebéltől összeszerkesztett nyilpuska egész kis futamatra el lövi a nádnnyilat, hanem eleve lopott zsákvarrótút, törött árhegyet szurkoz a végire, hogy fegyverebb legyen, ártóbb. — Ki is próbálja

kevés kivétellel — tagadó választ nyújtanak erre.

A modern világnézet, mely az önzés alapkövének nyugszik, kizár minden ideális felfogást. Az anyagi jólétnek szerfőltt való hajhászata kiöli a fogékonyagot az áldozatkésztség és kötelességérzet erényei iránt. — Mindenki a maga utján a saját érdekei után halad, nem törődve azzal, hogy sok e etben a mások nyomorán építi föl saját boldogságát. A pénz kizárólagos uralma a szegények és gazdagok közé egy áhidalhatlan ürt mélyített és amazokat irigyekké, emezeket kapzsi ká tette.

Innen a társadalom alkotó szerveinek lassu bomlása, a társadalmi élet szükségképpen hanyatlása és előbb-utóbb a kör ki őrese, sokkal hevesebben és iszonyubban, mintsem gondolhatnók! Ne is mondjuk hát, hogy felkapott utszéli frázis az; hogy a társadalom beteg, nagyon beteg! Igenis, nagy beteg, mert szervei rég nem teljesítik már a szükséges munkát és midőn az egoizmus és straberség terhe és átka alatt megrendülni látjuk a szabad társadalmat, midőn egy borzasztó kór mételeye folytán pusztulni látjuk mindazt, a mért apáink küzdöttek és áldoztak: ébredjünk tehát valahára öntudatára hazafiúi és emberi kötelességünknek!

Hogy ne mozogjunk általánosságokban ez alkalommal csak két tünetre akarunk rá mutatni, a melyekből aztán a többit is meg lehet állapítani. Ezek: az osztálykülönbség és a nagyzási hóbort démonai. Különösen a nagyzási hóbort igazi rákja egyes embereknek és családoknak.

Megeszi azokat. — A kiben megfészkel magát, abból csak a legtrikább esetben lehet kipusztítani. Annál inkább kellene arra hatniok a szülőknek, iskoláknak, hogy a gyerekek magukba ne szívják e veszedelmes járvány bacillusait.

Sajnos, hogy a legtöbb esetben ennek éppen az ellenkezőjét kell tapasztalunk!

Igen, a nagyzás, a feszítés, az urhatnámság démonai pusztítanak társadalmunkban. Ezeket kell megfékeznie annak, a kinek a

mindjárt a tulajdon maguk békest fekvő kutyájákon.

Utóbb pisztolyt vesz, olyat, a kinek a serpenyőjébe papiroskapsziti, gyufa fejet köll tenni, aztán szó. De még annak is lyukat fur a serpenyőjé középibe, ugy magyarázza a pajtásainak, hogy nézd, ha most puskapor volna benne, meg, golyóbis, akkor igazi pisztoly volna.

Az ilyen gyerekből lesz aztán a szüetett esipuskás. Olyan, hogy hazátlan, telkellen, kincsetlen mivoltában semmi se fáj ugy neki, mint hogy még az a senki földjén növekedett nyul, az a tudjahonnan ideszallt fogoly, az a bujdosó fürj, az a koncorgó tuzok; még az is mind az uraságé. Ebbe az igazságba nem tud beletörődni. Ez nem jó igazság, nem is igazság.

Azért is, minden szegénysége mellett, ha a zsellér portájára téved valamelyes bóczorgó állat, tesztem; tyuk, lba, kacsa, anyatlan hárány, mi egyéb, — az elkergeti, kipirongatja onnan: ha meg csak visszaszegődik: elfogja, viszi házrul-házra, mert komisz ember az, a ki a masét elkívauja. Ellenben minden hódvilágon kiméu az uraság bogárzójára, mikor a vadkacának ideje van, kileisi a foglyok veremésit, megállítja a nyulat, amennyirül meglatja: mert azt az Isten nevelte és neki is szánta, azért vezérli kezeügyébe. Igen.

Sok nyulat elemészett életében, de olyan nem akadt, a kinek a tompson ott lett volna az uraság örökös billege. Nem.

II.

Azaz, hogy ma már másképp van. Azóta mióta Janos igr megtrözsökösödött, mióta ez a sok gyerek is körülvette. Egyfelől nagyon ráösmertek a zsandárok, azok is hajkuraszták verték, puskájától megfosztották.

Másfelől a majorbéli tiszt urak fenye-

modern társadalom betegségeinek meggyógyítására hivatása, talentuma és ereje van . . . Család és iskola viselik annak felelősségét. Az élet nehéz harcába belemenni a karakter erős fegyvere nélkül csak a bukás biztos kilátásával lehet. Hej mert hosszú a nehéz megpróbáltatások sora, a mely férfira, asszonyra egyaránt vár az élet rögs utai!

Azt kellene mindenkinek fölötté megtanulnunk, hogy mindnyájan viszonyainkhoz mérten éljünk; hogy ne kívánjunk nagyobb urat járszani, mint a mire képesek vagyunk. Hogy ne abban keressük életünk boldogságát: vajha egyik vagy másik többre tartana bennünket valódi értékünkkel. Hogy ne teljék meg szívünk, lelkünk olyan igényekkel, melyeket rendszeren uton sohasem elégíthetünk ki. Hogy ne hajbánszunk olyan élvezeteket, a melyeket csak anyagi, vagy erkölcsi romlásunk árán szerezhetünk meg.

Es bármint teszünk e beteg társadalom meggyógyítására, mind hasztalan lesz, míg be nem látjuk: hogy a társadalmi válság csak a társadalmi erkölcsök reformja útján oldható meg, nem pedig az erőszak, az elnyomatás fegyverei által. A kötelesség hű teljesítése, a maga anyagi viszonyához mért életmód: a legnagyobb, de egyszersmind mindenki által gyakorolható erény. Ennek az erénynek a fogatékára rendíti meg már ma társadalmunk alapját s ha így folytatjuk, ha ezen a lejtőn meg nem állunk, elképzelhetetlen nagy katasztrófa örvényébe zuhanunk.

Választás-kinevezés útján.

— Levél a szerkesztőhöz. —

H. Hadházi, decz. 14.

Tek Szerkesztő ur!

A Debreczeni Ellenőr 290. számában »Tisztújítás Hadházon« című közleményben személyemre vonatkozólag az igazsággal erős ellentétben álló valótlanosságok foglaltatnak. Az igazsággal erős ellentétben

álló valótlanosságok foglaltak. Az igazság és meghurczolt reputációm érdekében tisztelettel kérem, sziveskedjék a következő sorokat becses lapjában közléni.

Nem igaz, hogy én egy községi képviselőhöz méltatlan módon viselkedtem.

Erélyesen követeltem ugyan a képviselőtestületnek törvény által biztosított joga épességben hagyását, de egyetlen tiszteletlen kifejezést sem használtam. Ha akár az elnöklő Gróf akár a jelen voltak bármelyike tud ilyet említeni, ezennel felajánlom a nyilvános bocsánatot kérést.

Nem igaz, hogy a Gróf elnök háromszor megvonta tőlem a szót. Egyszer sem vontá meg. Felszólalásom kezdetén elnöki jogát emlegette, mire megjegyeztem, hogy nekem, mint képviselőnek jogom van szólni.

Ekkor oda sugott a mellette álló főjegyzőhöz, nevémet kérdezte — s erre rárvolt: »h a l l g a s s o n, m e r t a z o n n a l l e t a r t ó z t a t o m.« A mire én ismét képviselői jogomra hivatkozva kijelentettem, hogy csak az erőszakok engedek. A mikor aztán nem kiutasított, hanem elűzt, utasításul adva a letartóztatást végrehajtó csendőrnök: »gondjalegyen rá, hogy el ne mihessen« s valóban a tisztújítási eljárás folyamata alatt le voltam tartóztatva s csak annak befejeztével vezetett elő az erőszakoskodó elnök s kegyes volt az eset felett sajnálkozását kifejezni — s mint ő mondá — az eljárást beszüntetni.

Egyébiránt a bünygyi feljelentést megtettem gr. Dégenfeld Pálurellens az igazságszolgáltatás majd ki fogja deríteni: én voltam-e brutális, vagy a tb. főtisztviselő?

A választás lefolytatására csak annyit jegyezhetek meg, hogy nincs Hadházon tiszteességes ember, aki azt tisztességesen merné állítani. Jellemzésére elég legyen felemlítenem hogy nemcsak a lelkészünk, aki a politikai párt küzdelmekben soha részt nem vett s társadalmi összeköttetései inkább a szabadelvű párthoz vonják, hanem id. H a d h á z i Endre is, aki köztudomásulag nem 48-as — ott hagyták a közgyűlést az ott folyó dolgok láttára.

Egyébiránt majd kitűnik az is, milyen volt ez a választás? Csak várjunk sorjára.

H. Hadházi, 1896. decz. 14.

kiváló tisztelettel

T a t á r G á b o r,
közs. képviselő.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz 15.

Hajdúvármegye bizottsági tagjai szép számmal jelentek meg a mai közgyűlésre, a mit a karácsony közeledtével felmerülő szükségletek magyaráznak meg, a melyek bekenyszerítik a városba a falu embereit különben is, könnyű tehát összekötni a hasznost a nemessel a vármegyei közgyűlés alkalmából.

Egy negyed 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést gr. Dégenfeld József főispán néhány szóval, jelezvén a mai gyűlés főbb tárgyait.

Napirend előtt R á s ó Gyula kir. tan. alispán üdvözölte a maga, a tisztakar és a vármegyei közönség nevében a főispánt egyházker. főgondnokká törvényt megválasztása alkalmából, a mit a főispán meleg hangon köszönt s kérte a biz. tagokat, hogy őt a minőségében is fogadják jóindulatnak. (Éljenezés.) Néhány

gették, hogy úgy hallják meg még egyszer a puskája durranását, hogy se feles kukoricza-föld, se legerő, se aratórész neki többé nem jut.

Most már oszt mit tegyen? — Ámbátor puskát vett megint. Ha egyébiránt nem: csak hogy legyen. És mikor ráérő szombat délutánon tulságos erőt vesz rajta a löhetnékség, hát lö verebet, kányát, varuyut, a mit a tulajdon udvaráról elér.

D. löni muszáj. Csak azért is, hogy az ember a szeme, keze biztosságát kipróbálja. A kéz pedig biztos, a szem éles. Teszem: a nyáron egyszer kint rostálak a szérűn, egy kis hajításra a baza megett. A galambok ott szedegettek a száma körül, s egyszerre csak valamelyik öreg bak elturbékolja magát, de nem azon a hangján, a hogy szokott. Az egész had föl száll, de nem úgy, a hogy szokott: föl-te föl-le, nagy karikát kerítve a fészertetőig, hanem föl, föl, föl egyenes. Csak a fias egy-két nőtény szaladt földszint az istállóig. János, — se szó, se tartomány: elereszti a rosta forgatóját, avval be a tanyának; az etető, a szemkaparó, a zsákosok csak néznek utána, hogy mi leli? De csak annyi idejük sincs, hogy szót értenének, akkorra az udvar felül: dur — aztán rekedt vijjogás a fejük fölött, nyomban meg oda, közéjük esik egy ven, rőfösszárnnyu kánya.

— Ezért szaladt kend? — kérdik János.

— Ezért.

— Láta kend?

— Nem én, csak tudtam.

III.

Azért olyan ti'almas pedig az uraság varja, mert a kegyelmes ur esztendőben egyszer lejön vadászatra. Hat, hét fura nevű

vendég érkezik vele mindig, ki gróf, ki báró, ki herceg. A major cselédsége csak úgy különbözötti meg őket: az a nagykoru, a fűzfamejű, az az agárkutyaaszörű.

János rendszeren előre megkapja az üzenetet: te szedd össze a hajtókat, te allítsd kit hova, te tudod a többi.

Ünnepnapja az ő neki mindig, nyolcnapos, októvás ünnepnapja. A napszámja dupla; ételle, itala rogyásig; a gyüvendő tavaszi kukoricza földje szent.

Azonfőül mulat igaz lelkiből. Mulat az ő nagy urai gyámoltalanságán. Hogy imé: odakergetik neki a nyulat az orra elé, mégis elszalajja felit. Aztán, hogy — (igazán, de bolond ez az urfele) — esztendőt at nevelteti a fázánt, tartja tyukkal, kalácsesal, turóval, tojással, minden drágasággal. Közte jár a jáger, azon puskával, hogy féljen a fegyvertől; — (azt is fizetik), a ki csak megfordul köztük, az mind bolondítja szegény madarakat, mint a szegényszerű asszonyok az ujdun jérszét farsangon, hogy: »láp-láp-láp«, »láp tutykám, »láp-láp-láp«. — És hgy virtuskodnak vele mégis, ki hanyat lött . . .

Még az a nyápicz is, az az agárkutyaaszörű.

IV.

A vadászat nyolcnapján azt mondta János az öcsceinek, a testvéröcsceinek:

— No Misa, szorijjuk Ne bolondozzatok, hé csak hajtsuk elejbük mind, a ki el nem szökött eddig. Ne félj, ugy is eleresztenek eleget. Hanem, tudod, hátha lesz egy kis lönung. A java meg — János kacsint — ugy is csak aztán gyün, ha elviszi őket a fene: majd ha a tiszt urak kezdik: maguknak. Te, Misa olyan ember ez a kasznár, mint a falat kenyér. Te, Misa, tudom, hogy ekkor én is

lőhetek, bár a vége felé — te, én! Azt néz-zétek meg Misa. Hahogy meg nem mondanák, egy se mondaná, féreteszem a szegény, meg kérem a kasznár urat. Megteszi. Majd meg-lásd, Misa, hogy megteszi . . . Misa, ha én, világos nappal lőhetek . . . !

Egy kis bor is volt benne.

V.

A hajtók egyik szárnyuk a Forró zombéktul indult, a másik a Bodor ér hidjától, az urak a kastélyból. A kétszáz holdas körszelet melyet befogtak: esztendő erdőirtás. Igazi nyulvermés.

Szándékosan is ezt nem hajszolták utolsó napig, — hogy huzódjon oda, ha nyul, ha egyéb, akárminő vad.

János megmondta.

— Emberek, a hogy a Bodor árkába érünk, tovább ne menjetek. Mert a kit annak a lengenáján atkénytetünk jószágot, az vissza nem fordul épkezláb. Ellenben a golyóbisnak a fene se tudja a törvényt.

Az emberek aztán ugy megfogadták a parancsot, hogy csakugyan egy tapp se tovább leheveredtek a vizmosás partenyhibe. Mentül sürűbben okoskodott a pnska tulnan felül, annál alább lapultak.

Csak János állt ki a partra. János látog akart. János nem félt. Sőt azon gondolkozott, hogy milyen bolond jó dolog volna az most, ha imitt az ő embere is puskás volna mind. Akkor aztán: nyul amoda, arra rálőnek: — visszaszalad, — itt is megtraktáljuk — aló, a másik oldalra . . . Kárt tenni persze egymásban, lelkes állatban, nem lehet az; sokkal nagyobb a tánczia. (János katona volt.)

Ahogy ott les-ves: ehun szalad rá szem közt egy nyul. A fejét csapkodja tél-tul, tempója ellen: magosan. A boldogabb végít csak ugy vonszolta már.

miniszeri leirat tudomásul vétele után meghallgatták a közgyűlés bizottság határozatát a belügyminiszter azon leiratáról, melylyel a közgyűlés azon határozatát, hogy a tisztviselők nyugdíjajándéka az eddigi 5% helyett 2 1/2% legyen nem hagyta jóvá, s ennél fogva azt határozta, hogy az eddigi 5 3/4%-ot 4%-ra szálaltják le.

Az elbirtási szabályrendelet 1897 január 1 sején fog életbe lépni.

A jövő évi virilis és választott tisztségi tagok névjegyzékének tudomásul vétele után következett a gróf Dégenfeld Pallemendásával megüresedett szolgabírói állás betöltése.

A kandidáló bizottság tagjainak a közgyűlés az alispán ajánlatára megválasztotta Szöllőssy Jánost, Osvárt Ferenczet és Csóhány Lászlót, a főispán pedig kinevezte dr. Gzelegy Mihályt, U. Szabó Mihályt és Fischbein Ignácot, ugy ezen választásra, mint a közgyűlés bizottság tagjainak választása alkalmára szavazatszedő küldöttségül a főispán kinevezi elnöknek Venczely Mihályt, tagoknak G. Tóth Mihályt és Csíhá Mártont, jegyzőnek pedig odarendeli Orós Sándort.

A szolgabírói állásra a kandidáló bizottság jelöli a pályázókat: Pakozdy Sándor III. aljegyzőt és Davidházy Sándor alszámvevőt, kik közül Pakozdy Sándor közfelkiáltással megválasztatik.

Az így megüresedett aljegyzői állásra az egyedüli pályázó, Davidházy Sándort egyhangulag megválasztották.

A közigazgatási bizottságnál ez év végével ki lép a következő 5 tag Soltesz Farkas, Kovács Lajos, Farkas Pál, Dalmy László, Szina Gyula, valamint a virilisek névjegyzékéből jövő évre tölthető be. — Alispán indítványára kimondják, hogy az 5 tag több szavazatot nyerendő egyen 2 évre a legkevesebbet nye-

János elejbe futott a sebes nyulnak, nagyokat ütve a karikás ostorával.

— Nem arra, te... Hóka. Hó... hó...

Aztan, bizony, sohase szólt bános az életben többet azontul.

Azt nem tudhatja senki, az Istenen kívül hogy ki lötte meg, de hogy az az egy szem sörét, a szemén által elég volt neki, szegénynek, az megint olyan szent, mint az a bizonyos kukoricaföld.

Még tan szentebb.

VI.

Az az agárkutyaszörű, az volt a kastély büszkesége. Az egy igazi herceg. A kiből még császár is lehet, ha...

Es azt mondta im ez estén, hogy életének a legszebb napjai közzé írja fel ezeket a kiket itt töltött. És megcsókolta a kegyelmes asszony kezét, a kinek a papája csak nem régen lett; báró.

VII.

Annyi megint bizonyos, hogy akár milyen híres lövő volt János, — a gyerekeinek a feleséginek soha annyit össze nem lőtt volna, mint a mennyit azzal használt nekik, hogy ötöt öszelötték, szegényt.

Mert ihol a kegyelmes ur jóvóltábul száz forintot kap az asszony esztendőre, készpenzben előre minden fertályban. És két lincz kukoricza földet megszentva. A legnagyobb gyereket meg minden próbálgatás nélkül fölfogadták a bodori majorba jászetsóprögetőnek.

Olyan szerencsés némelyik asszony...

VIII.

Nem félek a fegyvertől; de utálom.

rendő pedig 1 évre lesz megválasztva s ezzel elnök főispán a gyűlést a szavazás idejére felfüggeszti.

Amint a szavazás megtörtént, elnök főispán jelenti, hogy még egy két évre betöltendő központi választmányi tagságra is szavazni kell, kéri tehát, hogy adják be a szavazatokat erre is és majd egyszerre fogják az eredményt kihirdetni.

Rásó Gyula alispán kéri a közgyűlést hogy bár titkos szavazás után kell a helyet betölteni, szavazzanak Orós Sándorra, mert a kp. választmányának jelenleg jegyzője nincs (eljenze.) Elnök a szavazás idejére a gyűlést felfüggeszti.

A szavazatszedő küldöttség 11 órára adta be jelentését, mely szerint a közigazgatási bizottsági tagságra beadott 106 szavazat, melyből Soltesz Farkas 99, Kovács Lajos 92, Farkas Pál 91, gr. Dégenfeld Pál 81, Dalmy László 75 szavazatot kaptak, tehát ök 2 évre, Erős Lajos 50 szavazatot kapván 1 évre megválasztott. Közben a tanácskozást tovább folytatták, még pedig a gyűlés újra megnyitása után a — lőtenyészési bizottságnak gr. Dégenfeld Gusztáv halálával megüresedett elnöki tisztere egyhangulag gr. Dégenfeld Pált, helyettesévé Foght hűy Jánost választották meg.

A vármegyei pénztárak megvizsgálására kiküldik Karap Mórict elnökle alatt Fischbein Ignácot és Dalmy Lászlót.

A jövő évre az igazoló bizottság tagjainak a közgyűlés Péntes Sándort, Szöllőssy Jánost, Lukács Dezsőt és U. Szabó Mihályt választja meg, a főispán elnökül Karap Mórict, tagokul Fischbein Ignácot, G. Tóth Jánost és Ferenczy Eleket nevezi ki.

Szabolcs vármegye átirata következett ezután a Hajdu-Dorogon, esetleg Nyiregyháza felállítására.

A közgyűlési tagok nagyban éljeneztek ugyan, de meglátszott az arczán mindenkinek: »Ez sem nekünk jutna...»

De jóvátették a hibát azzal, hogy hasonszelleme feliratot írték a kormányhoz.

De a hazafias lelkesedés hamar lehűlt mert már Zemplén vármegyének a törvényhozás hódolata képen való megfestésére, valamint a hódoló felvonulásnak körképpé megfestésére irányuló megkeresését csak tudomásul vették, hasonszelleme feliratra nem voltak hajlandók.

A h. doroghi képviselőtestület abból az okból, hogy a törzsvagyon irányában fennálló tartozását törleszthesse 40% pótdát volt kénytelen megállapítani a jövő évre, hogy tehát e terhen némileg segítve legyen, kimondta, hogy a 3 évre választandó községi alkalmazottak fizetését leszállítja. Ezt a határozatot a község jegyzői megfellebbezték s a közgyűlés az állandó választmány javaslata alapjait élénk vita után 42 szóval 24 ellen kimondta, hogy a képviselőtestület határozatát megsemmisíti s a községi alkalmazottak fizetésének leszállításába bele nem egyezik.

Néhány községi és városi határozat jóváhagyása után a h.-hadházi »dr. Földi emléke« bizottság kérésére az emlékre 50 frtot szavaztak meg.

A b.-ujvárosi második gyógyszerárt nem engedélyezték ugyan de a t. főorvos a határozatot megfellebbezte.

A számvevői jelentések után a közgyűlés délben véget ért.

S z i n h á z.

A betyár kendője.

»Egy darab a régi jó időkben! — így jellemezhetjük a tegnapi estét. Azokba a tánörökre letűnt szép napokba varázsolta visszaz

a tegnapi estét előadás szívünket, lelkünket; a mikor a »nemzeti« színpad igazán a nemzeti életből vett darabok képezték repertoírjának legnagyobb és legértékesebb részét s aki jól akarta eltölteni estéjét, nemzeti vonásaink — bűneink és erényeink — hű tükrébe nézett bele, végig nézvén egy-egy nemzeti drámát, vigjátékot, vagy népszínművet.

Tegnap este »A betyár kendője«, Abonyi Lajosnak egykor annyi fényes diadalt aratott népszínműve került színre sok tekintetben érdekes előadásban bemutatásra.

Első érdekessége az volt a tegnapi előadásnak, hogy »Banda« szerepét, a melynek eljátszása egész művészt kíván Komjáthy János, rokonszenves színigazgatónk maga játszotta meg, tegyük rögtön hozzá bravúrosan, mely drámai felfogással és imponans sikerrel.

Ebből az első érdekességből fakadt a második, az, hogy Komjáthy énekelt. Szép csengő bariton hangja az énekben is pompásan bevált s nem közönséges művelézetet nyújtott a közönségnek, a mely nem is, fukarkodott elismerésének kifejezésével.

Harmadik érdekessége közvetlenül fűződik az elsőhöz és másodikhoz s ez abból állott, hogy a második felvonásbeli csárdai jelenetben a magyar nótákat nem a katonazenekar recsegette, hanem az ország első kis bögös cigánya, Dajna Bandi kísérté bandástul együtt diszcreten, szépen, művészi erővel. Milyen jól esett végre a debreczeni színházban is hallanunk igazi magyar muzsikát.

Az előadás egészben véve sikerültnek mondható.

Az elismerés koszorúinak egész garmadája illeti meg legelőször is Szabó Irmát, aki Örzi kettős szerepét minden ízében hiven, igazán, meleg szívvel, kifejezően s teljes művészi sikerrel játszotta meg. A mily őszinte csodálói vagyunk a kedves ifju művésznő sok oldalú tehetségének, szorgalmának és munka bírásanak, éppen úgy ellenünk van az, hogy az igazgató ur éppen nem kiméli ezt a nagyon becses munkakört s visszaélésig megy a k. a. előzékenységének a felhasználásában. Pedig az ilyen »overworking« előbb utóbb megbosszulja magát s a legnagyobb erőt is kimeríti. Ezt pedig sem a kedves művésznő, sem az erdemes színigazgató érdekében nem szeretnők, azonkívül, hogy nemzeti színészetünkre nézve valóságos veszteségnek tartanók, ha olyan remek tehetség, mint a Szabó Irmáé, a tulságos erős munka miatt elcsenevésznék.

Közvetlen Szabó Irma után kell megemlékeznünk F. Csiga házi Etel asszonyról, a ki özv. Ónadi Kulcsár Nagy Istvánné szerepében újra remek kabinet alakot produkált.

A női szereplők közül a legnagyobb szerep Kaposi Józsa kezében volt. — Mint halljuk, a k. a. hirtelen vette át ezt a szerepet s egy próba után játszotta el. Ezt tekintve, nagy sikert mutatott föl s a közönség is rokonszenvesen fogadta.

De talán éppen azért, mert későn kapta kezéhez a szerepet, vagy talán azért is, mert — többszöri tapasztalatunk alapján mondhatjuk — a kisasszony nem ismeri eléggé a magyar nép életét s különösen jellemét és eszejárását, az ő Zsófiát nem tarthatjuk törő metszett

magyar népies alaknak. Azt azonban szívesen konstatáljuk, hogy sok jó igyekezettel játszott s igen szépen énekelt.

Igen sikerült alakítást láttunk s kellemes énekést hallottunk Békessy Gyulától, akit mintha nem méltatna érdeme szerint a könnyebb élvezetekhez szokott közönség.

A mellekalakok közül felséges jó volt Vágó István csárdása és Sziklay Miklós aggregénye.

Dicséretesen megállta helyét Némethy Jolán és Benedek Gyula.

A haz egészen megtelt. A karzatra már 7-kor nem lehetett több jegyet kiadni.

Sok hasonló jó estét kívánunk a társulatnak is, a közönségnek is.

(Gr.)

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest, decz. 15.

Első szónok Komjáthy Béla, ki hangsúlyozta, hogy minden függetlenségű képviselőnek tiltakoznia kell az ellen, hogy Magyarországot a monarchia egyik krészenek mondja a trónbeszéd. — Állami közjogunknak ilyen folytonos megsértése a legjobb felelet. A mi adható az Ábrányi tegnapi beszédére, ki az állította, hogy Magyarország tulszárnyalja Ausztriát.

A miniszterelnök, ha ezen kifejezést az ő tudtával vétetett a trónbeszédbe. **nem méltó a helyére** (Élén helyeslés a szélsőbalon.) Sürgeti az önálló vámterületet, kijelenti, hogy pártja a kvótát sem a mostani, sem más alapon nem fogadja el.

Nem tudja, Ábrányi tegnap kinek a meg bizásából beszélt.

Kubik Béla: Ausztriából! Komjáthy: de hogy a kvótát okvetlenül megszavazandónak mondta, azt meg erősíti abban, hogy az dualizmust perhorreskálják. A néppárt felirati javaslatát elítéli, mert a közönségesebb a kormányon áll, mert felekezeti alapon állanak, melyet minden magyar, minden jó hazafi elítél.

Gajáry Géza személyes felszólalása után Bánffy védte a trónbeszédet és magát.

Szócser Pál után Horváth Zoltán vetorozta a méltos korszakot.

Pulszky előadó személyét felszólalása után az ülés hátrégyed 2 órakor véget ért.

Ujdonságok.

***Ülések a városházán.** (A szépitészeti és építészeti bizottság ülése) A tisztújítás után újra fellendül a közigazgatási élet. A tisztújítást megelőzőleg lanyha volt a munkaköve, de most már megindul és folyik a munka. — Legelsőbb a szépitészeti és építészeti bizottság tart ülést, a mely a felszaporodott építési ügyekben tart ma délután 5 órakor Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklété alatt a városhaza nagy termében ülést. (Tanácsülés.) A városi tanács holnap délelőtt 10 órakor Simonffy Imre kir. tan. polgármester alatt építkezési ügyekben tanácsulást tart.

***A zenekedvelők első hangversenye.** A debreczeni zenekedvelők köre a Zenede

disztermében folyó 1896. évi december hó 18-án, pénteken tartja meg első hangversenyét, melynek műsora a következő: 1. Haydn J. Vonós négyes. D-moll, 11. sz. Előadják: Friedman József (hegedű), Marton Imre (hegedű), Dr. Ujfaluassy József (mélyhegedű) és Kövy urak (gordonka). 2. Liszt Ferencz. Mignon dala. Franz Róbert. 17. mű. 6. szám. Ős-szel. Zongorakísérel mellett énekl: Zivuska Irén k. a. 3. Chopin Fr. Gis-moll. Polonaise. Chován K. 5. mű. Hangulatkepek. Leulo assai. II. III. Zongorán előadja: Dr. Lang Sándor ur. 4. Beethoven L. 1. mű. 1. szám Zongorahármas: Előadják: Dr. Komáromy Sándor (zongora), Marton Imre (hegedű) és Kövy Lajos urak (gordonka). — A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva maradnak. — A 3-ik és 4-ik szám között 10 p. szünet tartatik. Kezdeté este 7 órakor pontban.

*** »Revolúció a Dóczy-nevelő intézetben.«**

A Debreczeni Reggeli Újság »Revolúció a Dóczy nevelő intézetben« című cikkére csupán a következők elmondását tartom szükségesnek. Mielőtt cikkirő az egész város közönségét befolyásolta volna erős és igazságtalan véleményével — helyes lett volna, ha az »intéző körököt« szerzett volna alapos és igaz információkat, mert ha az ember szóbeszéd és rossz indulatu pletyka alapján szerkeszti a hírlapi cikkeket, akkor a hirapiradalom nem teljesíti hivatását, — ha nem csak arra szolgál, hogy a jóhiszemű közönség véleményét félrevezesse. S ha már az előleges információk szerzése elmaradt, meg vagyok győződve, hogy a cikkirő, mint az igazság embere, mulasztását pótolni fogja s ez esetben saját maga fogja cikkére megírni a czáfolatot — mert nem igaz ügy bajnoka lenni: nem uemes mesterség. **»Egy tanító kisasszony.«**

*** Az új számvevő kinevezési okmánya.**

Még a tisztújító közgyűlés folyamán kinevezte a főispán Kondor Kálmán fiatal és tehetséges számtisztet Medgyesi Lajos helyébe számvevővé. Az új számvevő kinevezési okmányát ma küldte át gróf Dége-nfeld József főispán, Simonffy Imre kir. tan. polgármesterhez, ki azt szép és meleg szavakban nyújtotta át Kondor Kálmánnak. Mi a magunk részéről is sok szerencsét és szép előhaladást kívánunk a törekvő ifju számvevőnek.

*** Helycsere.** A debreczeni zsurnalisztikában legközelebb nagy vált ozások fognak történni, most csak azt az érdekes chassé-croissét közöljük olvasóközönségünkkel, a mely január 1-én fog megtörténni. Kondor Ákos közlevéltárnok a »Debreczeni Ellenőr« jelenlegi szerkesztője ezen állását megváltja a »Debreczeni Hírlap« szerkesztője lesz, míg e lapnak mostani szerkesztője ifj. Gily Ede elfoglalja az előbbinek állását a »Debreczeni Ellenőr«-nél. Azonkívül még a helyi lapok belmunkatársai is nagyobb számmal válnak meg azon lapoktól, melyek kötelekeibe most tartoznak és lépnek át más szerkesztőségbe.

*** A »Polgári takarékos és segély szövetkezet«** név alatt szervezkedő új közönségi segélyező egyesület alapszabályait szombaton megállapította egy népes értekezlet Szócser János vármegyei tiszti főügyész elnöklété alatt. Az alapszabályokba bevették mindamaz intézkedéseket, melyek az új intézet feladatának sikeres megoldására, különösen pedig a szegényebb osztály hitel igényeinek kielégítésére alkalmasak. A megalakulás ki-mondása után egyhangulag megválasztották igazgatósági elnöké Szócser János és János megyei tiszti főügyészt, alelnöké dr. Fráter

Imre gyakorló orvost és Kátz Jakab kereskedőt, intézeti jogtanácsossá dr. Freund Jenő ügyvédet. Ezeket kivül a 24 tagu igazgatóság tagjai lettek: Szepes Dezső, Márkus Miksa, Veszprémy Zoltán, Tafler Ignác ifj. Schwarcz Vilmos, dr. Burger Péter, Papp Lajos, Mándoki Ferencz, Félégyházy János, dr. Kőrösi Kálmán Fischer Adolf, Geiger Simon, Nagy Károly, Vértessy Béla, Molnár János, Békési Albin dr. Balkányi Ede, dr. Weisz Bernáth és Varga Lajos. Igazgatósági tag lett még Kállér Ede, ki egyuttal szivességből pénztárnok is, továbbá Mándoki Ferencz, a ki szivességből a könyvelő teendőket vállalta magára. Az egyesület alkalmazott hivatalnokai lett Feldman Miksa. A felügyelő bizottság tagjául megválasztottak: Budaházy Ödön, Reichmann Ármin, dr. Boldizsár Kálmán, Kocz Lajos és Baráth Lajos. Az alapító tagok már jelentékeny mennyiségben jegyezték üzletreszeket. A további jegyzések eszközölhetése végett ívek lesznek kitéve Kátz Jakab, ifj. Schwarcz Vilmos, Kállér Ede és Varga Lajos üzletében. Gondoskodik az igazgatóság, hogy az alapszabályok kinyomatassanak és elterjesztessenek. Az új szövetkezetnek már helye is van és pedig alkalmas helyen t. i. e célra dr. Fráter Imre piac utcai házában egyik földszinti-utcai helyiségét bérelte ki. Kimondották az ülést, hogy az új szövetkezet működését már január 1-én megkezdje s ehhez szükséges intézkedések iránt megtették a lépéseket. Az érdeklődés, melylyel a közönség az új egyesület alakulását már eddig is kísérte, az alapszabályok megismerése után bizonyára még fokozódni fog. A szövetkezet alapítói biznak abban, hogy a Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet rövid idő alatt városunk egyik legvirágzóbb egyesületévé fejlődik.

*** A katonai vegyes felülvizsgáló bizottság.**

A katonai állandó vegyes felülvizsgáló bizottság polgári tagjait most nevezte ki a honvédelmi miniszter a jövő évre. Elnöke a bizottságnak újból gróf Dégenfeld József főispán lett, tagjai polgári részről Simonffy Imre királyi tanácsos polgármester a ki egyszersmind helyettes elnök is, továbbá dr. Medve Zoltán főispáni titkár. A felülvizsgálatokat a jövő évben a következő napokon tartják meg: január 8, február 10, márczius 4, április 7, május 7, június 10, július 13, augusztus 3, október 14 és 26, november 11. és december hónap 9-ik napján.

*** Karácsonyi filléres vásár.** Tisztelettel meghívjuk a nagy rendező bizottság tagjait, az arucikkeket szállító kereskedő urakat a mulatságszervező fiatal urakat és az árusításra fölkért hölgyeket f. hó. 16-án szerdán d. u. 5 órakor a városház nagytermében tartandó gyűlésre, Debreczen 1896, decz. 15. Az elnökség.

*** Halálozás.** Vettük és részvételt adjuk a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvél tudatjuk a felejtethetlen jó férjnek pártatlan jó apának, vőnek, testvérnek sógornak és rokonnak Néhai Polgár Kék Istvánna k. f. hó 13-án d. u. 1/2 3 órakor elete 51 ik, házasságának 26 ik évében 10 napi súlyos szenvedés után történt kimulását. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 15-én d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Nazymester utca 1311. sz. háztól a Kossuth utcai új templomba tartandó gyászima után a Kossuth utcai sírkertbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, és jóismerősinket bánatos szívvél meghívjuk. Debreczen, 1896. decz. 13-án. Bánatos neje: Özv. Kék Istvánné szül. Némethy Julianna: gyermekei: Erzsébet Lajos, István és Margit anyosa: Özv. Németi Gáborúé szül. David Terézia testvérei: Kék József nejevel Szentpéteri Eszterrel és gyermekeivel. Kék Sándor nejevel Kék Eszterrel

és gyermekével sógora: Némethy János és számos rokonok nevében is. Áldás és béke hamvaira!

* **Az első debreczeni paplangyár sikere.** Az első debreczeni paplangyár ma Londonból nagyobb megrendelést kapott, a mi eléggé bizonyítja, hogy gyártmányai a kiállításon méltó feltűnésre keltek.

x **Elveszt.** Vasárnap, decz. 13-án a Cserén egy rókaszinü vizsla alaku hajtó kutya, első két lába bocz ebehez hasonlít. „Vezér” névre hallgat, eltévedt. Jutalom mellett átadható a kiadóhivatalban.

x **Balogh Gyula** fűszerüzletébe, nagyhatvan-utca, egy jó házból való 14—16 éves fiú tanuló felvétetik.

ZÉRUS.

— Rajz. —

A „Debreczeni” számára írta:

Kéray Elza.

I.

... Az ifju megfogta a leány kezét.

— Erna, szót lágyan, most egyedül vagyunk; — most elmondhatjuk egymásnak szóval mindazt, mit eddig nem lehetett...

A leány szeme fellángolt.

Megszorítá az ifju kezét.

— Igen Gyulám! ... Mondhatom most, hogy mit érez e kebel, elmondhatom amit már úgy is tud: szeretem... nagyon szeretem!

— Ernám, én imádoztam a te képed! Te drága, te büszke lány, hogy mégis enyém leszel.

Átölelte a leányt s az egy perczig ott maradt az ifju kebelén. De hirtelen felkapta fejét és halkan szót:

— És nem leszek többé előtted egy — ZÉRUS?!

— Te... te, — nem is voltál nekem soha az...!

— Soha?! mondta keserűen a leány, ne tagadd, mert akkor nem hihetek ígéretednek.

— Nem értem szavaidat. Én szeretlek és szeretni foglak mindenha.

— Ez szép tőled, tudom, hogy szeretted, biztam benned, mint a jó Istenben... De volt idő, mikor mellőztél, mikor semmibe sem vettél; mikor előtted nem voltam egyébb, mint egy zérus...

— De édes Ernám!

— Igen, És ez nagyon fájt nekem... Sokat szenvedtem e miatt. Én nem akarok többé így szenvedni... Én szerelmedet osztatlanul birni akarom; én akarom, hogy minden gondolatod enyém legyen...

— Tied lesz angyalom! ... Minden gondolatod te leszel.

— Ne is adja az ur isten másképen, mert akkor jaj nekünk...

II.

Sok, sok idő telt el ezután. Az ifju és leány elváltak s nem hozta össze sorsuk.

Szerettek egymást; biztak a szerelemben.

A férfi küzdött, mint számtalan más, egy talpalatnyi térért, hol az életben bizton megállhasson.

És a nő?

Várt, és — bizott.

Bizonyára nem rajta mult, hogy nem úgy történt, mint szerető szíve tervezte.

De végre jött az ifju, hogy szívének választottját magáéva tegye.

Hanem inkább talált volna ott egy gyász ravatalt, mintsem azt a fiatal megtört asszonyt. Nem tudot az ifju szólni, mikor eléje jött. Nem bírt lelke neki szemrehányást tenni. Az az asszony az ő sivatag, beteges arczával beszélt neki sokat.

— ... Eljöttél, hogy magadéva tégy, de már késő! ... A zérus leélte az ő keserű életét... Azt mondták neki, hogy te másnak vagy a vőlegénye... férje lettél annak a százszorszép barna leánynak.

Ezt bizonyították előtte. Ő aztán férjhez ment. Érezte, hogy előtted zérus csak az maradt. Később, mikor megtudta, hogy minden csak ámitás, csak hazugság volt, akkor már késő volt... és e tudat megölte...

És ott esett össze az ifju lábainál.

Onnan tekintett fel kedvesére, kétségbe vergődve mialatt beszélt.

— A zérus megfog halni. Te elvehetsz mást; te boldoggá teheted azt, kit szíved szeret. Légy is boldog; — — megérdemled...

Én is boldog leszek ott fön, a — férjemmel...

— Ott fön?

— Hogy értem?

— Igen ott fön... Onnan nézi az én vergődésemet... Ő hitette el velem, hogy te megcsaltál, hogy feleségévé tehesse... Aztán elsorvadt... meghalt. Talán engem is az ő betegsége visz el oda... a sötét sirba.

— Nem, angyalom! — kiáltá az ifju, felemelve a fiatal nőt; te nem mégy a sötét sirba, hanem az én szerető karjaimba... Mi jegyesek maradtunk egymásnak szavát soha vissza nem adtuk; — a közbetelt idő csak egy álom.

— De én beteg vagyok, nagyon beteg.

— Mert a szíved fáj. Oh édesem mi még nagyon boldogok leszünk... Igen?

S keblére vonta angyalát azzal a gondolattal, hogy neki okvetlenül ki kell gyógyítani e szép fiatal asszonyt, mert boldoggá akarja tenni s hitte, hogy így lesz, mert a világrendszer megköveteli ezen igazságot.

III.

Két év mulva egy boldog pár sétál a Duna partján. Erna és — férje.

Ée nem — Gyula?

Az asszony kigyógyult, de azután csakugyan zérus lett kedvesének.

Nemes, tiszta jellemű ember volt; ámde az erzelem idővel — változik — s a régi emlék nyomán, oltárhoz vezette a százszorszép kis barnát.

Szegény Erna is feltalálta még itt e földön vesztett üdvét: boldog asszony lett s most ő előtte vált a mult zérussá.

Igy megy ez az életben!

Tudomány.

Szumer és akkád.

— Tanulmány az asszír történelem köréből. —

— Székfoglaló értekezés. —

Irta és a debreczeni ev. ref. főiskola disztermébn

1896. nov. 28-án felolvasta:

Ferenczy Gyula,

bölcsészeti ny. r. tanár.

12.

Amidőn már ez a s c h a m a t i s m u s a főbb isteneket is megkülönbözteti az már magasabb fejlődés.

Az aka protás fejlődik ki a tucsurkákus pogány állam vallás modort, a milyenné a át. behatás alatt az ő szumeri samanizmus is alakult, amely formájában úgy az egyiptomi, Kint különösen a görög mythológiának kimutatható mintájául és forrásául szolgált.

A szortult mozaistan pedig, sokszor az igazi vallásnak szónvonaláig felemelkedett bünbáló hangjai és a világ teremtésére vonatkozó tudósításai nyerne bemenetelt.

De épen ez a körülmény az, a mely a szumeriek ő vallásossági világrészleteinek visszaállításánál utunkat állja s ez a nehéz a többi történetekre nézve is fenforog. A kik az eredeti samarisból a zoroasztizmus, budhizmus utján jutnak egy többé-kevésbé tisztult természet imádásig, s ettől a kereszttyénségig vagy mohamedánizmusig, a mely vallásokban őket ma feltaláljuk.

Mindazonáltal csak megnehezíti, de lehetetlenné nem teszi. Az ősmult átal csillog a teljesen kiépített s mértanilag kiczirkalmazott babylon-assyriai vallás rendszeren. Tisztán látszik a finnek ő eposzában az egész éjszaki törzsekre oly fontos Kaleralában s ránk nézve is nyomozható, részint a pogány magyarok vallására vonatkozó történeti feljegyzésekben, de még a magyar nép babonáiban és hagyományos szokásaiban is.

A szumeriekre nézve, a később összegyűjtött vallásos irásoknak az a része nyújt e tárgyra megbecsülhetetlen forrást, mely a varázs dalokat és ráolvasásokat tartalmazza a szumeri athorra véda.

Ezekből a dalokból s vallásos cselekvési formulákból tudjuk, hogy a szumerieknek 3 fő istenök volt: Anu vagy In-tina, a mennynek istene, Kin. Különösen a hold által (szum-szin és tszu-in) személyesítették; Esza vagy Jeva, a föld, a vizek és a légkör ura és Mul vagy Mul-ga az alvilág istene. Különös tisztelőtök tárgya volt még ezen kívül a tűz, az érczek forrasztója, a játékv elem, az ő tisztító s ennek istenévét les később nemzeti hősök, a később görög Herakles, Giz drubar, és Ékia fia, Murri Dugha, a pogány vallás alacsony átkörére is felemelkedett isten-ember. Ezek körül az istenek körül csoportosulnak a szellemek, különösen a 7 gonosz lélek, a kik minden bajt, romlást es becsességet egyedül okoznak s a kik ellen Ekánt és Anus, az égnek szellemét s a többi jóakaratu tündereket hívják segítségül. E segélyhívások a bennök néha előforduló hosszabb felszámolások a jótékony nemtők elsorolása mellett, állandóan e formulával végződnek:

Ég Szellem átkozd meg (olvass rá a gonoszra.)

Föld Szellem gyógyítsd meg (roncsold a bajt.)

A minthogy a dorozsmai ember ma is azt mondja, ha torka fáj:

Föld anyám,

torkom fáj,

gyógyítsd meg.

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piac.

decz. 15.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként — 400 kilon felüli súlyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogram ulyban) — krig. 3. Fialat (páronként nehéz 20 kgon felüli súlyban) 54-55 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg.— súlyban 54—55 krig. 5. Fialat sönnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban 54—56 rig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban 52—53 kr. Közép pk-int 220g—10 klg. fej ulyban 44—45 krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő súlyban 43—44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 klg. elüli súlyban 53¹/₂, 55 krig. Közép pként 220—260 klg. terjedő súlyban 45—46 krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő súlyban 53¹/₂—54 krig.

Sertés létszám 1896 dec. 4-dik napján volt készletben 5515 drb. 1896. dec. hó 5-ik napján felhatott 207 drb. 1896 dec. 6-ik napján elszállított 626 db. 1896. évi decz. hó 7-ik napjára maradt készletben 5096 db. A hizott sertés üzletirányzata —

Budapesti gabonatözsde

decz. 14.

A készárúzet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	75	7.95	8.05	78
"	77	8.15	8.20	80
"	79	8.25	8.30	82
Tiszavidéki	75	8.10	8.15	78
"	77	8.25	8.30	80
"	79	8.35	8.40	82
Pestvidéki	75	8.10	8.15	78
"	77	8.20	8.25	80
"	79	8.30	8.35	82
Fehérmegyei	75	8.10	8.15	78
"	77	8.20	8.25	80
"	79	8.30	8.35	82
Bácskai	75	8.20	8.25	78
"	77	8.35	8.40	80
"	79	8.45	8.50	82
Észak magy	75	8.10	8.15	78
"	77	8.20	8.25	80
"	79	8.30	8.35	82

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	uj 70-72	6.70 6.75
" másodikrendű	uj —	6.65 6.70
Árpa takarmánynak	uj 60-62	4.00 4.35
" égetni való	uj 62-64	5.10 5.30
" serfőzdei	uj 64-66	6.50 8.—
Zab	uj 39-41	6.60 6.20
Tengeri búsa i	uj —	4.25 4.30
" más nemű	uj —	4.15 4.20
Rpzo ebá: sági	uj —	0— 0.7
		10.25 11.9—

CSARNOK

A rabszolgák.

Irta: Eckstein Ernő.

A »Debreczen« számára fordította:

Dr. Kósa Zsigmondné. 11.

(Folytatás.)

Az ifju nem is sejtven mily fontos beszéd tárgya ő atya és Camillus a quaestor között, alig néhány lépésnyire, a ház felnőtt ifju kötelességeit vendégei irányában jó kedvvel teljesíté, majd egy magosrangú nagy birtokos majd egy főnemessel folytatott szívélyes beszélgetést, csak a nagy számot nem tévőkke Mensikkal, védeczekkel érezte helyzetének fő lényét.

Ha valaki ezen beszélgetések látatlan tanuja lett volna, feltűnhetett ama felületen könnyed modor, mellyel az ifju erre beszélgetésekben a dolgokat legkönnyebb oldalról érinté, sőt kinosan észlelhette volna mily szórakozott nyugtalan minden udvariassága daczára.

Ismételten a bejáratot leste, lázas kíváncsisággal tekintett minden ujonnan jöttön végig, kik még itt ott beléptek az Atriumba.

— »Uram. Meg bocsátasz«, — Cajus hirtelen ott hagyta a széles vállu agyag gyárost kívül eddig társalgott, egy magas czikár egyéniség elé ment ki feltűnő külföldi ruházatot viseli és kit Heliodorus, a főszolga épen most vezetett be.

— Üdvözöllek, mondá az idegennek kezét nyujtva.

A férfi lehajtá fejét, tarkóján egy tojás nagyságu tonsura látszott.

Előkészítéd a nemes Menenius látogatásomra? kérdé, mialatt beesett szeméi tüzből égtek.

Az ifju elpirult.

— Még nem Seleucius. Még nem volréa alkalmam! Azonban ne félj! Lucius Menenius úgy fog fogadni mint a többit, ő a megtestesült vendégszeretet.

Jobb szerettem volna ha előbb atyáddal beszélés ahogy kikötöttük mondá a keleti. — Én szavamnak állok de mindenkitől ugyanazt követelem.

— Ismételem! . . .

— Hagyd abba! Vezess hozzá!

Az ifju arcát pir borítá el. — Ezen

ember modora végre mégis türelten. Különben se érzi magát jól arra a gondolatra mit fog atya ezen épen nem várt látogatáshoz mondani. Lucius Menenius vallásos volt, de az egyszerűt könnyen érthető kedvelte. A régi Istenségben az ő Latinusban hitt, Jupiterben is valami mást magasztosabbat képzelt mint a többi nép. A sok mythos mely az állam vallását fölczifrázta csak symbolicus meséknek tartotta, mint amint nem is voltak egyebek. Az Istenség mely a mindenségben nyilvánult csak egy lehet, az emberi gyarlóság ruházta fel ez Istenség egyes tulajdonságait, nyilatkozatait más meg más Istenek alakjával. — Az idegen, kivált egyiptomi cultusok, burjánzása meg épen ellenszenves volt előtte. Már többször beszélt a senatusban, ellenezte, nem azt, hogy Jeis Horus, Serapis sőt még a sakálfejű Anibus Istenségnek papjai itt tartózkodnak, isteneik tiszteletére templomokat építenek, — ez még hagyján — de azt nem engedné nyugodni, hogy ezen papok ismételen és szabadon csalogattak a római polgárokat bálványaik cultusához. Befolyásának köszönhető azon néhány szigorú ítélet fel nyitása, mely minden keleti papnak, még a chaldeai és babyloni jóvendőmondók mathematicukat se véve ki, nagy büntetés terhe alatt megtiltá a fővárosban időzni. Most ezen határozott ellenhez vezeté Cajus, az ellenség leghatalmasabb képviselőjét, a keleti vallás zászlótartóját, az Jeis Seleucius, oda vezeté nyilvános fogadó napjának reggelén. — A hatas melyet ez Lucius Meneniusra gyakorolni fog kissámithatatlan volt.

Cajus néhány lépéssel megelőzte Seleucius. A pap ajkán körül önhitt meg vető mosoly játszadozott. Ezen Menenius az ellenség házával óhajtott összeköttetést. Megszokott a lelkek felett uralkodni, idegen akaratot a magáénak alárendelné, azt hive, könnyen legyőzendő Menenius ellenállá-át, tőle eredő veszélyeket ha csak személyesen érintkezik vele. Előnyei melyekben feltétlenül bizott — csábító szónoklái tehetsége; világ ismerete, bölcsési tudománya, szerélyes kedvessége, és főként első ranga színészi tehetsége volt.

— Atyám, — kezdé Cajus, — Seleucius a tiszteletre méltó pap Alexandriából köszönt téged!

Lucius Menenius nagyon meg volt lepette azonban jogos meglepetés uralkodott.

— Isten hozta Seleucius, mondá udvariasan, — mint mindenkit ki békés szándékkal lépi át küszöböm.

(Folyt köv.)

MUTATÓ TÁBLA

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvénysséknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírásg szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig

A Gőzgyógy-egyesület „ thonsa” a keresk akad. palotájában

Museum, a collegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11-12 óráig.
Csütörtökön)
Kedden)
Szerdán) 9-11 óráig.
Pénteken)
Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2-5 óráig.
Vasárnap délelőtt 9-12 óráig

1814 szám.
1896

Árlejtési hirdetmény.

Az igazgatásom alatt álló m. kir. országos tébolyda 1897. évi fa, pirszén, kőszén és petroleum évi szükségleteinek szerződés mellett való biztosítása céljából a nagyméltóságú m. kir. Belügymin. 105974. sz. magas rendelete értelmében alább felsorolt mennyiségek és minőségekben folyó évi december hó 30-ára az országos tébolyda hivatalos helyiségebe zárt ajánlati versenyt hirdetek.

Pályázók ajánlataikat pecsételt zárt borítékban, sajátkezűleg aláírva 50 kros bélyeggel és az alább jelzett megfelelő bánatpénzzel felszerelve ugyanazon nap d. e. 10 óráig az igazgató-főorvosnál kötelesek benyújtani, később érkezett vagy kellően fel nem szerelt ajánlat figyelembe nem fog vétetni.

Szállításra hirdettetik:

1-ször 2050 m³ kemény, hasabos, nem usztatott I. minőségű bükk hasab fa, a mely mennyiség két ízben a megrendelés szerinti mennyiségben és a megrendelés vételétől számítandó huszonegy nap alatt szállítandó az intézet udvarába. Az öbe rakatást az intézet saját embereivel végezteti, a mely munkálatért szállító m³-ként 3 krajczárt fizetni tartozik az intézet pénztárának. Pályázni szándékozók kötelesek bánatpénz fejében 600 frt készpénz vagy állampapirokban ajánlatukhoz csatolni, — s a j a n l a t fűtőanyag szállításra — czimmel ellátni ajánlataik borítékát.

2-ször 525. métermázsas pirszén, melynek elsőrendű minőségűnek kell lennie. Ezen mennyiség, a megrendelés szerinti mennyiségben, a megrendeléstől számítandó 21. nap alatt az intézet udvarára szállítandó be. — Ajánlattevők bánatpénz eshetőleg óvadék gyanánt »Ajánlat pirszén szállításra« felirattal ellátott borítékban ajánlatukhoz 200 frtot tartoznak letenni.

3-ször 500. métermázsas salgótarjáni első minőségű fekete kőszén. Bánatpénz eshetőleg óvadék gyanánt 100 frt »Ajánlat salgótarjáni kőszén szállításra« czimmel ellátott ajánlatukhoz csatolandó. Ezen mennyiség a megrendelés szerinti mennyiségben, a megrendeléstől számítandó 21 nap alatt szállítandó az intézet udvarába.

4-szer 16 métermázsas valódi amerikai csillagos, Fumében raffinált, szagtalan, tiszta, fehér, ülepedés nélküli petroleum. Ezen mennyiség, a megrendelés szerinti mennyiségben, a megrendeléstől számítandó 21 nap alatt szállítandó be az intézet udvarába. — Bánatpénz gyanánt »Ajánlat Petroleum szállításra« feliratu zárt ajánlatához 50 forint csatolandó

Mindezen ajánlatoknak tartalmazniuk kell:

a) azon nyilatkozatot, hogy az ajánlattevő úgy az árlejtési, mint a szállítási és a szerződési feltételeket ismeri és magára kötelezőleg elfogadja;

b) az ajánlati árakat hazai értékben kifejezve és pedig az ajánlott árak szerint köbméterenként, avagy métermázsanként számmal és betűvel kiírva;

c) az ajánlattevő címét és esetleg azon személy megnevezését, aki az értékesítések átvételére és a kifizetendő összegek felvétele jogositva van.

Végül megjegyeztetik, hogy a szállítandó fa, pirszén és kőszén mennyiség leszállításának, avagy felemelésének jogát az igazgató-főorvos magának fontartja.

Az ezen szállításokra vonatkozó összes árlejtési, szállítási és szerződési feltételek, a hivatalos órák alatt, az intézet hivatalos helyiségében betekinthetők.

Nagy-Kalló 1896. december hó 12-én

Dr. Borosnyói L. Béla
igazgató-főorvos.

Hirdetés.

A városból való elköltözés folytán a következő ingatlan birtokok előnyös feltételek mellett szabad kézből eladók u. m.:

A debreczeni nagy-várad-u. 2214 sorszámú ház ondódi és ujosztásu földjével.

Továbbá Debreczen város határában fekvő Ebes-pusztai 21 nyilas (122 cat. hold) tanya-föld a rajta levő gazdasági épületekkel együtt.

Végre Szathmármegye Ér-körtvélyes község határában fekvő 217 cat. hold tanya-birtok a rajta levő gazdasági épületekkel és curialis beltelekkel együtt.

Értekezhetni ezek iránt nagy-várad-utca 2214, sorszámú háznál lakó tulajdonos **Nánássy Miklóssal.**

Arany Erem. **Kárpáti mellszörp** Érdem Erem

KÖHÖGÉS ELLEN

mell- és tüdőbeteggek részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, elnyalkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használható.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használhatók a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használhatók a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán, Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerterében Tisza-Palota.

Megérkeztek

a legkedvesebb, legalkalmasabb

karácsonyi ajándékok

a szebbnél-szebb ujdonságok: ékszerek, zsebórák és ezüstművekben.

A művészeti ipar e feltűnően jutányos remekei a nap bármely órájában megtekinthetők

Löfkovits Arthur

Főpiaczi ékszerüzletében.

Miután izlésteljes ékszerek már egy forinttól kezdve kaphatók, bárki is maradandó és belértékkel bíró ajándékkal kedveskedhetik övéinek.

NOVOTNY ANTAL

harang- és érczöntődéje

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, úgy hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, mi által a harang a megrepedéstől megóvatik.

Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kütüntetett, átlukasztott, szabadalmazott

HARANGJAIT,

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő. — Ajánlom továbbá régi harangok vertvas koronáival felszerelését, vertvas-harang állványokat, minden nagyságu óraharangokat. — 300 kgr. és azon aluli vannak. — Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálók.

NOVOTNY ANTAL Temesvár, Gyárvaros

BOROS TESTVÉREK

(női divataruháza Debreczen, Kossuth-utca 3. szám.)

Kirakataiban megválasztható

KARÁCSONYI AJÁNDÉK.

Egy Blousra való 5 mtr selyem, diszszel együtt 1 frt 37 kr.

Egy ruhára való 6 mtr gyapju kelme, diszszel 1 frt 27 kr.

Egy ruhára való 7 mtr mosò barchet 1 frt 19 kr.

Házi és diszkötények, selyem és gyapju Echarpok.

Selyem, berlini és gyapju kendők, kávé teríték, ágyterítők, függönyök.

Vásznak, zsebkendők, férfi ingek, női fehérneműk, esőernyők, vállfűzők.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczen. Főpostával szemben